EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 27.7.2026.
COM(2026) 396 final

2026/0221 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Unije treba donijeti Odbor za trgovinu i razvoj osnovan na temelju Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država SADC SGP-a, s druge strane, u pogledu zamjene popisa osoba koje žele i mogu obavljati funkciju arbitra

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na stajalište Unije koje treba zauzeti u okviru Odbora za trgovinu i razvoj EU-SADC u vezi sa zamjenom popisa osoba koje žele i mogu obavljati funkciju arbitra za rješavanje sporova između država.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i SADC-a

Sporazum o gospodarskom partnerstvu između Europske unije, s jedne strane, i šest zemalja Južnoafričke razvojne zajednice (SADC), odnosno Bocvane, Esvatinija, Lesota, Mozambika, Namibije i Južne Afrike, s druge strane („Sporazum”), privremeno se primjenjuje od 10. listopada 2016. na sve stranke Sporazuma osim na Mozambik. Sporazum se od 4. veljače 2018. privremeno primjenjuje između Mozambika i Europske unije[1].

2.2. Odbor za trgovinu i razvoj

Odbor za trgovinu i razvoj, osnovan člankom 103. Sporazuma, sastoji se od predstavnika stranaka. U skladu s člankom 103. stavkom 7. Odbor za trgovinu i razvoj sastaje se u posebnom sastavu radi rješavanja trgovinskih pitanja i pitanja povezanih s trgovinom. U članku 103. stavku 6. Sporazuma utvrđeno je da Odbor za trgovinu i razvoj donosi odluke konsenzusom stranaka, uz dužnu pažnju spram završetka odgovarajućih unutarnjih postupaka stranaka.

2.3. Predviđeni akt Odbora za trgovinu i razvoj

Predviđeno je da Odbor za trgovinu i razvoj, kad se 2026. sastane u Bruxellesu, donese odluku o zamjeni popisa od 21 osobe koje žele i mogu obavljati funkciju arbitra u skladu s člankom 94. Sporazuma („predviđeni akt”).

Svrha je predviđenog akta osigurati da se zadrži minimalni broj dostupnih arbitara.

Popis osoba koje žele i mogu obavljati funkciju arbitra sastoji se od tri potpopisa: po jednog potpopisa za svaku stranku na kojem je navedeno osam osoba koje bi mogle obavljati funkciju arbitra i jednog potpopisa na kojem je navedeno pet osoba koje nisu državljani nijedne stranke i koje bi mogle predsjedati arbitražnim vijećem jer ispunjavaju uvjete iz članka 94. stavka 1. Sporazuma.

Predviđenim aktom ne mijenja se tekst Sporazuma niti se zahtijevaju provedbene mjere država članica. Budući da se predviđeni akt odnosi samo na unutarnje funkcioniranje mehanizma za rješavanje sporova iz dijela III. Sporazuma, koji mora provoditi Komisija, primjereno je donijeti predviđeni akt na engleskom jeziku. Prijevodi se mogu osigurati za potrebe unutarnjeg procesa donošenja odluka svake stranke i informiranja javnosti.

Predviđeni akt bit će obvezujući za stranke u skladu s člankom 103. stavkom 6. i člankom 94. stavkom 1. Sporazuma. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije trebalo bi biti da se podrži donošenje predviđenog akta. Stajalište bi se trebalo temeljiti na nacrtu odluke Odbora za trgovinu i razvoj koji je priložen ovom Prijedlogu odluke Vijeća.

[1] Obavijest o privremenoj primjeni, 10.2.2018., EUR-Lex - 22018X0210(01) - HR - EUR-Lex

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Odbor za trgovinu i razvoj tijelo je osnovano na temelju međunarodnog sporazuma.

Akt koji treba donijeti Odbor za trgovinu i razvoj akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući za stranke na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 103. Sporazuma.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na provedbu zajedničke trgovinske politike na temelju provedbe međunarodnog sporazuma.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. stavak 4. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. stavak 4. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Radi transparentnosti Komisija će predviđeni akt Odbora za trgovinu i razvoj nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*. Budući da nije zakonski propisana, objava predviđenog akta mora se predvidjeti pravnim aktom.

2026/0221 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Unije treba donijeti Odbor za trgovinu i razvoj osnovan na temelju Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država SADC SGP-a, s druge strane, u pogledu zamjene popisa osoba koje žele i mogu obavljati funkciju arbitra

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Unija je Odlukom Vijeća (EU) 2016/1623 od 1. lipnja 2016.[2] sklopila Sporazum o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država SADC SGP-a, s druge strane („Sporazum”), koji se od 10. listopada 2016. privremeno primjenjuje na sve stranke Sporazuma osim na Mozambik. Sporazum se od 4. veljače 2018. privremeno primjenjuje između Mozambika i Europske unije[3].

(2) U skladu s člankom 94. stavkom 1. Sporazuma, Odbor za trgovinu i razvoj utvrđuje popis od 21 osobe koje žele i mogu obavljati funkciju arbitra.

(3) Kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje sustava za rješavanje sporova uspostavljenog u dijelu III. Sporazuma, Odbor za trgovinu i razvoj trebao bi zamijeniti svoj popis osoba koje žele i mogu obavljati funkciju arbitra.

(4) Primjereno je utvrditi stajalište koje u ime Unije treba donijeti Odbor za trgovinu i razvoj jer će Odluka biti obvezujuća za Uniju,

(5) Kako bi se osigurala transparentnost, poželjno je da se konačno donesena odluka Odbora za trgovinu i razvoj objavi,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Odboru za trgovinu i razvoj temelji se na nacrtu odluke Odbora za trgovinu i razvoj priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Nakon što je Odbor za trgovinu i razvoj donese, odluka se objavljuje.

---

[2] SL L 250, 16.9.2016., str. 1.

[3] SL L 38, 10.2.2018., str. 1.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik